

#block_TEE

αριστερή κίνηση εργαζόμενων & άνεργων μηχανικών

Για τη συνεδρίαση της Αντιπροσωπείας στις 2 Δεκέμβρη και την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου του ΤΕΕ

Έχει πλέον δρομολογηθεί για το Σάββατο 2 Δεκέμβρη 2017 η συνεδρίαση της αντιπροσωπείας του ΤΕΕ με βασικό θέμα την αλλαγή του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του. Και παρόλο που η συζήτηση αυτή έχει ξεκινήσει από την εποχή της προεδρίας Σπίρτζη, αυτή την φορά οι κυρίαρχες δυνάμεις στο ΤΕΕ είναι αποφασισμένες να προχωρήσουν έως το τέλος.

Είναι ξεκάθαρο ότι στην αντιπροσωπεία που προέκυψε από τις εκλογές του Νοέμβρη του 2016, έχει διαμορφωθεί ένας στιβαρός συσχετισμός δυνάμεων που αποτελείται από τον Στασινό (ΔΚΜ) έως τις δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ (ΡΠΜ), που συμφωνούν στις πολιτικές πρωτοβουλίες που απαιτούνται για το μέλλον του ΤΕΕ και την διαμόρφωση του τοπίου στους μηχανικούς. Οι δυνάμεις που προέρχονται από το ΠΑΣΟΚ συμμετέχουν αναφανδόν στο μπλοκ. Μάλιστα τον βασικό καθοδηγητικό ρόλο έχει το «ακραίο εκσυγχρονιστικό κέντρο» με την πρόεδρο της αντιπροσωπείας Μοροπούλου να δίνει τον πολιτικό τόνο, να «μαζεύει» τις αποκλίνουσες διαθέσεις και να διαμορφώνει το κοινό πλαίσιο της στρατηγικής συμφωνίας όλων αυτών των δυνάμεων. Όλες οι καθεστωτικές παρατάξεις λοιπόν, αναγνωρίζουν ότι ο ρόλος του ΤΕΕ πρέπει να αλλάξει σε ακόμα πιο αντιδραστική κατεύθυνση. Για να συμμετάσχει στην «μοιρασιά» των έργων ως συλλογικός εκπρόσωπος του μεγάλου κατασκευαστικού κεφαλαίου, δρώντας με βάση την πολιτική της κυβέρνησης της ΕΕ και του ΔΝΤ.

Αυτό που επιδιώκουν εντέλει οι πλειοψηφούσες δυνάμεις στο ΤΕΕ, είναι να δηλώσουν «ιδιοκτήτες» των βασικών γραμμών μετασχηματισμού που επιβάλλονται από την ΕΕ αλλά και τις ανάγκες του ελληνικού κεφαλαίου. Στο πλαίσιο της «απελευθέρωση των επαγγελματιών», που πλέον αποτελεί μνημονιακή υποχρέωση, το ΤΕΕ θέλει να συμβάλλει στην αναδιάρθρωση α) της αγοράς εργασίας στον τεχνικό κλάδο β) της ανώτατης και μεσαίας τεχνικής εκπαίδευσης γ) του νομοθετικού πλαισίου που θα αφορά την παραγωγή των τεχνικών έργων και την ολική καταστροφή του περιβάλλοντος στον βωμό της ανάπτυξης.

Το τέλος εποχής

Στην πραγματικότητα οι κυρίαρχες δυνάμεις στο ΤΕΕ έχουν συμφωνήσει να προωθήσουν την νέα κατάσταση που θέλει να επιβάλλει ο σύγχρονος καπιταλισμός στους εργαζόμενους.

- Η εργασία, η παιδεία, η γνώση, απαξιώνεται, πετιέται εκτός παραγωγής με δραματικά αυξανόμενους ρυθμούς. Οι νέες τεχνολογίες αντικαθιστούν πλέον όχι μόνο την χειρωνακτική εργασία αλλά την διανοητική εργασία στο μελετητικό γραφείο, στο software house, στις πωλήσεις.
- Οι νέες μορφές της σύγχρονης πλήρους ελαστικής εργασίας – βαθέματος της εκμετάλλευσης – είναι το βασικό συμπλήρωμα της συνεχούς καινοτομίας και της ένταξης των νέων τεχνολογιών στην παραγωγή.
- Στα πλαίσιο αυτό οι κοινωνικές συμμαχίες που έχτισε το κεφάλαιο (και το κράτος του) με τα λεγόμενα μεσαία στρώματα σε όλα τα επίπεδα, έχουν πλέον σπάσει.

Φυσικά δεν πρέπει να μας διαφεύγουν δύο σημεία...

Το πρώτο είναι ότι η πολύ-διάσπαση στο σώμα των μηχανικών με μαζικούς όρους έχει πραγματοποιηθεί εδώ και δεκαετίες. Δεν είναι μόνο οι εργαζόμενοι μηχανικοί, κυρίως με μπλοκάκι αλλά και ένας μεγάλος αριθμός αυτοαπασχολούμενων οι οποίοι εντάσσονται στην παραγωγική διαδικασία με τους χειρότερους όρους (π.χ. με το καθεστώς της μόνιμης υπεργολαβίας, της δουλειάς με το κομμάτι κλπ)

Το δεύτερο είναι ότι το ΤΕΕ αποτελεί έναν εχθρικό μηχανισμό για τα συμφέροντά μας. Κυριαρχείται και εκφράζει τα συμφέροντα των «ανώτερων» μειοψηφικών στρωμάτων μεγαλομηχανικών- εργοδοτών-μεγαλομετόχων και όχι τα δικαιώματα της πληττόμενης πλειοψηφίας.

Το «κλείσιμο» του επαγγέλματος και της αγοράς εργασίας στους μηχανικούς

Ήδη τα θέματα τα οποία έχουν μπει στην ημερήσια διάταξη είναι:

1. Η εκ βάθρων αλλαγή τις δομής του ίδιου του ΤΕΕ με ολική αναδιάρθρωση των οργάνων του, του τρόπου λειτουργίας, των ειδικοτήτων και των τμημάτων του, και η μετατροπή του σε ένα ακόμα πιο «κλειστό» και αντιδημοκρατικό μηχανισμό
2. Ευρεία αναδιάρθρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων. Το ΤΕΕ από κοινού με την κυβέρνηση διαμορφώνει τα νέα προεδρικά διατάγματα για τα επαγγελματικά δικαιώματα, τα οποία θα κινούνται στην γνώριμη κατεύθυνση της θέσπισης φραγμών στους εργαζόμενους και αυτοαπασχολούμενους μηχανικούς υπέρ των μεγάλων κατασκευαστικών εταιριών. Θα κινούνται δηλαδή στην κατεύθυνση της έντασης του κατακερματισμού των επιστημονικών αντικειμένων, του βαθέματος της διαδικασίας πιστοποιήσεων και εξετάσεων για κάθε επιμέρους επιστημονικό τομέα (όπως πχ με τους ενεργειακούς επιθεωρητές).

Τα προηγούμενα χρόνια έχει πραγματοποιηθεί συστηματική προσπάθεια για την αναδιάρθρωση τόσο της αγοράς εργασίας όσο και της ανώτατης εκπαίδευσης που παράγει τους μηχανικούς. Βασικοί παράγοντες αυτής της αναδιάρθρωσης (εκτός από το αόρατο χέρι της αγοράς –δηλ του κεφαλαίου) ήταν η ΕΕ που έδωσε τις βασικές κατευθύνσεις (ΚΕΧΑΕ, Μπολόνια, Πράγα, Πιστωτικές Μονάδες, κτλ), όλες οι κυβερνήσεις που νομοθετήσανε και το ΤΕΕ που μαζί με το καθηγητικό κατεστημένο στα Πολυτεχνεία, ουσιαστικά αποδέχτηκε και προώθησε στο μέτρο που μπορούσε τις βασικές αλλαγές.

Βασικά ιδεολογήματα της κυρίαρχης πολιτικής αποτέλεσαν η «απελευθέρωση» των κλειστών επαγγελμάτων και η «κινητικότητα». Στην πραγματικότητα οι λέξεις αυτές σήμαιναν, όπως θα δούμε και παρακάτω, το ακριβώς αντίθετο.

Στη πράξη το «άνοιγμα» του επαγγέλματος σημαίνει: «κλειστό» για όλους όσους έχουν τις σπουδές, τις γνώσεις για να το ασκήσουν. «Κλειστό» για τους νέους μηχανικούς που δεν μπορούν ούτε στο ΤΕΕ να εγγραφούν. «Κλειστό» στους μηχανικούς που δεν μπορούν να πληρώνουν τα έξοδα των σεμιναρίων και των εξετάσεων. «Κλειστό» για την πλειοψηφία των μηχανικών αφού η κρίση δεν αφήνει περιθώρια για ένα αξιοπρεπές εισόδημα και υποχρεώνονται σε μια απελπισμένη προσπάθεια ενός σκληρού ανταγωνισμού, όλοι εναντίον όλων.

Επίσης η κατεύθυνση της Ε.Ε., για «κινητικότητα» στην απασχόληση τελικά σήμαινε **ότι όλοι μπορούν να τα κάνουν όλα και ταυτόχρονα κανένας δεν μπορεί να κάνει τίποτα.** Αυτοί που θα αποφασίζουν θα είναι οι εργοδότες μας.

Βασικός πυλώνας των εξελίξεων ήταν ο Ενιαίος Χώρος Ανώτατης Εκπαίδευσης στον οποίο η ΕΕ ενέταξε όλα τα ιδρύματα δημόσια και ιδιωτικά που ακολουθούν την Μέση Υποχρεωτική Εκπαίδευση. Ο βασικός στόχος είναι: Η διάρκεια σπουδών, τα γνωστικά αντικείμενα, τα εκπαιδευτικά προγράμματα, να μετατραπούν σε μια τεράστια αγορά εκπαιδευτικών προσόντων από την οποία οι φοιτητές θα μπορούν να αγοράζουν ότι και όποτε θέλουν, τσιμπολογώντας γνώση και προσόντα – με μονάδα μέτρησης τις πιστωτικές μονάδες, και οικοδομώντας ο καθένας ατομικά τον προσωπικό του φάκελο προσόντων.

Στα πλαίσια αυτό στην Ελλάδα προχώρησε η υποτιθέμενη Ανωτατοποίηση των ΤΕΙ χωρίς να αλλάξει τίποτα ουσιαστικό στην διάρκεια και στο περιεχόμενο των σπουδών. Επίσης νομοθετήθηκε η εξίσωση των προγραμμάτων σπουδών 3τους διάρκειας, με πολιορκητικό κριό την ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας των αποφοίτων από αντίστοιχα πανεπιστήμια του εξωτερικού. Τα ιδιωτικά κολέγια έγιναν μέρος της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την σφραγίδα της ΕΕ και του ελληνικού κράτους. Στα πολυτεχνεία

δημιουργηθήκανε διάφορα τμήματα με προγράμματα σπουδών που αφορούσαν ένα μόνο μέρος των βασικών ειδικοτήτων (μηχανικοί περιβαλλοντολόγοι, υλικών, διοίκησης και παραγωγής και τόσες άλλες ειδικότητες).

Την ίδια στιγμή στην αγορά εργασίας έγιναν οι πρώτες «δοκιμές» απόσπασης των επαγγελματικών δικαιωμάτων από το πτυχίο. Αυτός ήταν ο βασικός στόχος που ήθελε να επιβάλλει το νομοθετικό καθεστώς των ενεργειακών επιθεωρητών και των ελεγκτών δόμησης που προωθήθηκε τα τελευταία χρόνια. Φυσικά οι συγκεκριμένες περιπτώσεις εμπλέκονται και με την ιδιωτικοποίηση των ελεγκτικών μηχανισμών του κράτους. Αλλά κατά βάση το μοντέλο έχει τα εξής βασικά χαρακτηριστικά: α) την αγορά ανούσιων εκπαιδευτικών υπηρεσιών από υποτυπώδη ιδιωτικά εκπαιδευτήρια (ΚΕΚ) και β) την πιστοποίηση με κάποιου είδους εξετάσεις που ανοίγουν την συγκεκριμένη αγορά εργασίας, γ) με την εισαγωγή αγγλοσαξονικών μονέλων προσόντων και διαπιστεύσεων στην αγορά εργασίας της ΕΕ.

Πολύ σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση της αγοράς εργασίας στον τεχνικό κλάδο θα παίξουν και οι νομοθετικές πρωτοβουλίες που αφορούν το Μητρώο Τεχνικών Έργων με την επέκταση του τρόπου με τον οποίο γίνονται τα δημόσια έργα **και στα ιδιωτικά**. Ουσιαστικά χωρίζει τους μηχανικούς σε κάστες ανάλογα με την τάξη του πτυχίου, επιφυλάσσοντας την χειρότερη μοίρα για τους νεότερους και όσους/ες δεν έχουν πάρει ακόμα το πτυχίο τους.

Σε αυτό το πλαίσιο και με απαίτηση των δανειστών, είναι από πέρυσι σε εξέλιξη ο επαναπροσδιορισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων ανά ειδικότητα. Μάλιστα τοποθετήθηκε σαφώς και η αντιπροσωπεία του ΤΕΕ στην πρώτη τακτική συνεδρίασή της.

Βασικά σημεία της απόφασης είναι τα εξής:

- Το ΤΕΕ συμμετέχει ενεργά στις σχετικές προπαρασκευαστικές επιτροπές και στην διαμόρφωση του νομοσχεδίου. Συνδιαλέγεται με τους θεσμούς για την κινητικότητα των αποφοίτων του
- Αποδέχεται όλο το πλαίσιο που έχει διαμορφωθεί σχετικά με τις νέες ειδικότητες και τις σχολές του εξωτερικού και του εσωτερικού που δεν είναι πενταετούς φοίτησης.

Η παραπάνω απόφαση είναι χαρακτηριστική των επιλογών που κάνει η ηγεσία του ΤΕΕ. Και η αλλαγή του θεσμικού πλαισίου που θα ακολουθήσει στην Αντιπροσωπεία του Δεκεμβρίου θα είναι η φυσική συνέχεια.

Έγινε σαφές ότι το ΤΕΕ τοποθετείται υπέρ της διάλυσης των πτυχίων, υπέρ της εισαγωγής μοντέλων ανταποδοτικότητας πτυχίων, υπέρ του φακέλου δεξιοτήτων και credits. Επανακαθορίζει τα επαγγελματικά δικαιώματα μέσα από κύκλους σεμιναρίων και ειδικεύσεων υποθηκεύοντας το μέλλον τόσο των εν ενεργεία μηχανικών όσο και τον αποφοίτων τα επόμενα χρόνια. Κάνει deal με έργα εντός και εκτός

Και τώρα ήρθε η ώρα για το νέο ακόμα πιο αντιδραστικό ΤΕΕ

Το ΤΕΕ σχεδιάζει την μετατροπή του σε εξεταστή, πιστοποιητή, φροντιστή και επιτηρητή όλων των τεχνικών επαγγελματών (και όχι μόνο των μηχανικών) και μάλιστα με το αζημίωτο.

Στη προαναφερόμενη μάλιστα απόφαση για τα επαγγελματικά δικαιώματα η αντιπροσωπεία «εκτιμά ότι η δημιουργία τμήματος πτυχιούχων ΤΕΙ στο ΤΕΕ αποτελεί ένα πρώτο συντεταγμένο βήμα στην κατεύθυνση αυτή».

Ας δούμε όμως μερικές ακόμη βασικές ιδέες που κυκλοφορούν :

- Οι εξετάσεις πρόσβασης στο επάγγελμα να γίνουν «ουσιαστικές» όπως λένε χαρακτηριστικά. Δηλαδή η απόκτηση του πτυχίου δεν θα αποτελεί το εισιτήριο πρόσβασης στο επάγγελμα
- Τα μέλη του ΤΕΕ θα κατανέμονται σε διάφορα επίπεδα επαγγελματικών προσόντων. Προβλέπεται μια κατηγορία για τους νέους μηχανικούς - «δόκιμων μηχανικών» - χωρίς ουσιαστικά επαγγελματικά δικαιώματα. Η κινητικότητα μεταξύ των διαφορετικών επιπέδων θα πραγματοποιείται και με εξετάσεις. Δικαίωμα συμμετοχής στα όργανα του ΤΕΕ δεν θα έχουν όλα τα μέλη – ανάλογα με το επίπεδο που θα ανήκουν.

- Το ΤΕΕ μετατρέπεται σε φορέα πιστοποίησης των προσόντων των μελών και όλων των τεχνικών επαγγελματιών
- Φυσικά τα παραπάνω συνδυάζονται αρμονικά με υπηρεσίες εκπαίδευσης και σεμιναρίων που θα πρέπει το ΤΕΕ να παρέχει (πάντα επί πληρωμή).
- Επίσης το νέο ΤΕΕ πρέπει να βελτιώσει την αποτελεσματικότητά του. Για αυτό έχουν κατατεθεί διάφορες ιδέες που προτείνουν την δημιουργία μόνιμων επιτροπών που πρέπει να υποκαταστήσουν τις «δύσκολες» συνεδριάσεις της εκλεγμένης Αντιπροσωπείας.
- Παρόμοιες προτάσεις που αφορούν τον αναβαθμισμένο ρόλο της Διοικούσας, την Περιφερειακή διάρθρωση και γενικά την δομή και την λειτουργία του ΤΕΕ έχουν κατατεθεί. Βασικό χαρακτηριστικό σε όλες είναι το δίπτυχο: λιγότερη δημοκρατία, περισσότερη αποτελεσματικότητα σε βάρος των δικαιωμάτων μας.

Άραγε για ποιόν;

Στο πλαίσιο της συδιαχειριστικής με την κυβέρνηση και το κεφάλαιο σχέσης του, το ΤΕΕ πρωτοστατεί στον περιορισμό της πρόσβασης στο επάγγελμα όχι μόνο στους νέους συναδέλφους αλλά και στους πιο παλιότερους. Η ένταξη των μηχανικών στα διάφορα επίπεδα προσόντων, θα προσδιορίζει και το τι εργασίες θα μπορεί να εκτελέσει καθένας. Η δυνατότητα των συναδέλφων να εκτελούν κάποιες εργασίες δεν θα κρίνεται από τις γνώσεις τους, την εμπειρία τους ή ακόμα και την δυνατότητά τους να βρουν δουλεία, αλλά θα υπάρχει ο τυπικός περιορισμός των υποτιθέμενων προσόντων που θα πιστοποιούν με διάφορες διαδικασίες ότι διαθέτουν.

Το αποτέλεσμα όλης αυτής της διαδικασίας δεν θα είναι άλλη από την υποτίμηση της αξίας της εργασίας των μηχανικών στο σύνολό τους, η μείωση της διαπραγματευτικής τους ικανότητας στην αγορά εργασίας.

Φυσικά αυτός ακριβώς είναι και ο στόχος. Έτσι κι αλλιώς η δραστική μείωση του κόστους της εργασίας είναι διακηρυγμένος στόχος (από τον ΣΕΒ, την ΕΕ, τις κυβερνήσεις..) στην περίοδο της κρίσης. Και σε ένα κλάδο που η πρόσβαση στο επάγγελμα είναι νομοθετικά κατοχυρωμένη, τι πιο απλό από το να ορθώσει διάφορα τυπικά εμπόδια ακριβώς σε αυτή την πρόσβαση. Αυτό θέλει να επιτύχει η διάλυση των επαγγελματικών δικαιωμάτων που ουσιαστικά προωθείται με αυτή την πολιτική. Και δεν είναι τυχαίο ότι σήμερα φαίνεται να ολοκληρώνεται μια πολύχρονη προσπάθεια σε αυτή την κατεύθυνση. Η τεράστια ανεργία στο κλάδο δημιουργεί το κατάλληλο πλαίσιο για την δραστική προώθηση των προαναφερόμενων αλλαγών. Και αυτό γιατί το έδαφος ενός τρομακτικού ανταγωνισμού για την επιβίωση στον κλάδο, κρίνεται πιο πρόσφορο για να βλαστήσουν λύσεις που δεν έχουν καμία σχέση με την συλλογική διαπραγμάτευση, αλλά στον πυρήνα τους προβάλλουν την ατομική λύση σε βάρος όλων των «ανταγωνιστών» (βλέπε συναδέλφων-μηχανικών-εργαζομένων).

Τελικά η αλλαγή του θεσμικού πλαισίου του ΤΕΕ αποτελεί το συμπλήρωμα των υπολοίπων νομοθετικών πρωτοβουλιών που συνοπτικά αναφέραμε παραπάνω (επαγγελματικά δικαιώματα, μητρώο τεχνικών έργων, αλλαγές στην εκπαίδευση κλπ) με τελικό στόχο:

- 1) **Τη βίαιη αναδιάρθρωση του τεχνικού κλάδου μέσω της αποσύνδεσης του πτυχίου από τα επαγγελματικά δικαιώματα, και την μετατροπή του σε ατομικό φάκελο προσόντων.**
- 2) **Τη συγκέντρωση του τεχνικού αντικειμένου σε λίγες μεγάλες εταιρείες και την καταστροφή των αυτοαπασχολούμενων και των μικρών γραφείων. Η προλεταριοποίηση ή το πέταγμα από το επάγγελμα της μεγάλης μάζας των μηχανικών.**

Η δική μας απάντηση

Οι εργαζόμενοι και άνεργοι μηχανικοί, οι αυτοαπασχολούμενοι όπως και οι φοιτητές των πολυτεχνείων και των ΤΕΙ πρέπει μέσα από τα δικά τους όργανα να προετοιμάσουν άμεσα την σύγκρουση με τις παραπάνω επιλογές και το μπλοκάρισμα της διαδικασίας.

Σήμερα δεν χρειαζόμαστε κανένα ΤΕΕ, «τροχονόμο», «χωροφύλακα», εμπόδιο στην αναζήτηση εργασίας. Το πτυχίο, οι σπουδές μας, οι γνώσεις μας και η εμπειρία μας θα πρέπει να αποτελεί το μόνο εφόδιο για αυτό. Επομένως:

- Όχι στην διάλυση των επαγγελματικών δικαιωμάτων. Καμιά διάσπαση των πτυχίων βάσει ειδικεύσεων, καταρτίσεων, πιστοποιήσεων, εξετάσεων. Κατάργηση των εξετάσεων άδειας για την άσκηση του επαγγέλματος.
- Όχι στο μητρώο ιδιωτικών έργων, να αποσυρθεί το σχετικό νομοσχέδιο. Καμιά σκέψη για την εφαρμογή καθεστώτος «δόκιμου» / «ασκούμενου» μηχανικού με «μηδενικό πτυχίο».
- Όχι στις πολυδιάσπαση του πτυχίου τόσο όσον αφορά την διάρκεια φοίτησης, όσο και το εύρος των βασικών ειδικοτήτων.
- Ένα ενιαίο 5ετές πτυχίο ανά γνωστικό αντικείμενο, με πλήρη επαγγελματικά δικαιώματα σε αυτό. Ενιαία πανεπιστημιακή εκπαίδευση, δημόσια, δωρεάν. Ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση, στην επιστήμη και στην τεχνολογία. Πλήρη επαγγελματικά δικαιώματα σε όλες τις ειδικότητες.
- Όχι στην οδηγία Μπολόνια, τον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης και το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων. Απειθαρχία στις οδηγίες της ΕΕ! Όχι στην αυτονόμηση ενός μέρους του γνωστικού αντικείμενου του μηχανικού, με τον νομοθετικό περιορισμό της άσκησης του συγκεκριμένου αντικείμενου. Κατάργηση του καθεστώτος που δημιουργήθηκε για τους Ενεργειακούς Επιθεωρητές και τους Ελεγκτές δόμησης. Καμιά εξέταση για πιστοποίηση επαγγελματικών προσόντων.
- Ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση, στην επιστήμη και στην τεχνολογία. Προγράμματα κατάρτισης από τα πολυτεχνεία, με ελεύθερη πρόσβαση για όλους τους μηχανικούς.